

542

Besluit van 18 oktober 1991 houdende wijziging van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (bijdragen ter uitvoering van het Nationaal Milieubeleidsplan en het Nationaal Milieubeleidsplan-plus)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 11 februari 1991, no. MJZ11291038, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving;

Gelet op de artikelen 61z en 81 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1988, 133), artikel 144b van de Provinciewet en artikel 237b van de gemeentewet;

Gezien het advies van de Raad voor de gemeentefinanciën van 24 januari 1991, nr. 100807 Rgf 86/99, het advies van de Centrale raad voor de milieuhygiëne van 31 januari 1991, kenmerk ABJ-91/116, het advies van het Interprovinciaal Overleg van 5 februari 1991, nr. II 158/91, en het advies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten van 5 februari 1991, nr. RVM/101289;

De Raad van State gehoord (advies van 11 september 1991, no. W08.91 008);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 17 oktober 1991, no. MJZ17o91023, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1990, 174)¹ wordt gewijzigd als volgt.

A

Artikel 1 komt te luiden als volgt:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1988, 133);
- b. de inspecteur: de ter plaatse bevoegde inspecteur van de volksgezondheid, belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu;
- c. gemeenschappelijk orgaan: een gemeenschappelijk orgaan als bedoeld in artikel 8 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Stb. 1984, 667);
- d. het NMP: het Nationaal Milieubeleidsplan (Kamerstukken II 1988/89, 21 137, nrs 1-2);
- e. het NMP-plus: het Nationaal Milieubeleidsplan-plus (Kamerstukken II 1989/90, 21 137, nrs 20-21).

B

Onder aanduiding van § 2.5 als § 2.5.2. wordt na artikel 27 ingevoegd:

§ 2.5. Bijdragen in de kosten van de uitvoering van provinciaal en gemeentelijk milieubeleid.

C

Na het opschrift van § 2.5. wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 2.5.1. Bijdragen in de kosten van de uitvoering van provinciaal milieubeleid

Artikel 27a

1. Onze Minister kan op aanvraag aan de provincies voor de kalenderjaren 1991 tot en met 1994 bijdragen verlenen in de kosten, verbonden aan het treffen van de personele voorzieningen die nodig zijn voor de uitvoering van provinciale taken, volgend uit het NMP en het NMP-plus – met inbegrip van taken op grond van de Interimwet bodemsanering (Stb. 1982, 763) en de Wet bodembescherming (Stb. 1986, 374), welke samenhangen met de in het NMP en het NMP-plus vermelde actiepunten –, voor zover daarover overeenstemming bestaat tussen Onze Minister en het Interprovinciaal Overleg.

2. Voor zover de in het eerste lid genoemde bijdragen betrekking hebben op de kalenderjaren 1991, 1992 en 1993 en in deze jaren niet volledig kunnen worden besteed aan de in het eerste lid bedoelde voorzieningen, kan het resterende gedeelte worden bestemd voor projecten die een bijdrage leveren aan verschuivingen in de mobiliteitspatronen ten gunste van het milieu. Het in de vorige zin bedoelde resterende gedeelte is in de kalenderjaren 1991, 1992 en 1993 ten hoogste 47, 39, onderscheidenlijk 35 procent van de bijdrage.

3. De bijdrage bedraagt in de kalenderjaren 1991, 1992, 1993 en 1994 het bedrag dat onder het betreffende kalenderjaar achter de betrokken provincies is vermeld:

	1991	1992	1993	1994
Groningen	f 500 277	f 754 324	f 1 008 371	f 1 262 418
Friesland	f 711 792	f 1 073 249	f 1 434 707	f 1 796 164
Drenthe	f 745 273	f 1 123 732	f 1 502 190	f 1 880 649
Overijssel	f 892 303	f 1 345 426	f 1 798 549	f 2 251 672
Flevoland	f 628 778	f 948 079	f 1 267 381	f 1 586 682
Gelderland	f 1 769 868	f 2 668 630	f 3 567 391	f 4 466 152
Utrecht	f 636 202	f 959 273	f 1 282 344	f 1 605 415
Noord-Holland	f 1 426 713	f 2 151 215	f 2 875 718	f 3 600 220
Zuid-Holland	f 1 610 249	f 2 427 954	f 3 245 659	f 4 063 364
Zeeland	f 605 600	f 913 132	f 1 220 663	f 1 528 195
Noord-Brabant	f 1 741 411	f 2 625 721	f 3 510 031	f 4 394 341
Limburg	f 1 531 533	f 2 309 264	f 3 086 996	f 3 864 728

4. Indien het bij koninklijke boodschap van 18 mei 1990 ingediende wetsvoorstel tot uitbreiding van de Wet bodembescherming met een regeling inzake de sanering van de bodem (Kamerstukken II 1989/90, 21 556, nrs 1-2) tot wet wordt verheven en daarbij bepaalde gemeenten voor de toepassing van artikelen van de Wet bodembescherming worden gelijkgesteld met provincies, stelt Onze Minister vast welke bedragen met ingang van de datum van inwerkingtreding van die wet worden afgetrokken van de in het derde lid genoemde bijdragen aan de provincies waarbinnen de bedoelde gemeenten zijn gelegen.

Artikel 27b

1. Een aanvraag om bijdragen als bedoeld in artikel 27a, eerste lid, heeft betrekking op de kalenderjaren 1991 tot en met 1994, met dien verstande dat een aanvraag geen betrekking kan hebben op reeds verstreken kalenderjaren.

2. De aanvraag wordt ingediend door gedeputeerde staten en gaat vergezeld van een besluit van dat college tot uitvoering van de taken die voor de provincie voortvloeien uit het door het Interprovinciaal Overleg, na overleg met Onze Minister, vastgestelde meerjarenplan voor de jaren 1991 tot en met 1994. Indien de aanvraag op een zodanig tijdstip wordt ingediend, dat door het Interprovinciaal Overleg, na overleg met Onze Minister, één of meer voortschrijdende meerjarenplannen zijn vastgesteld, dient de aanvraag tevens vergezeld te gaan van die plannen, voor zover deze mede betrekking hebben op de periode gelegen vóór 1 januari 1995.

Artikel 27c

1. Gedeputeerde staten stellen provinciale staten in kennis van ieder vastgesteld meerjarenplan.

2. Gedeputeerde staten stellen de inspecteur in de gelegenheid gedurende één maand te adviseren over de voorgenomen gedeeltelijke bestemming van bijdragen voor projecten als bedoeld in artikel 27a, tweede lid.

Artikel 27d

Een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 27a, eerste juncto tweede lid, wordt geheel of gedeeltelijk geweigerd indien:

a. de aanvraag niet vergezeld gaat van een besluit als bedoeld in artikel 27b, tweede lid, of

b. uit de aanvraag niet of onvoldoende blijkt dat de bijdrage zal worden besteed overeenkomstig artikel 27a, eerste of tweede lid.

Artikel 27e

1. Met ingang van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar van indiening van een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 27a, eerste juncto tweede lid, stellen gedeputeerde staten jaarlijks een verslag vast over de uitvoering van het in artikel 27b, tweede lid, bedoelde meerjarenplan in het voorafgaande kalenderjaar. In het verslag wordt een financieel overzicht in hoofdlijnen over het voorafgaande kalenderjaar opgenomen.

2. Indien in het voorafgaande kalenderjaar de bijdrage gedeeltelijk is aangewend voor de projecten, bedoeld in artikel 27a, tweede lid, wordt daaraan in het verslag aandacht geschonken.

3. Onze Minister kan onderwerpen aanwijzen waaromtrent verslag moet worden gedaan. Hij kan regels stellen omtrent de wijze van verslaglegging.

4. Gedeputeerde staten zenden het ontwerp van het verslag voor 1 april van het jaar, volgend op het kalenderjaar waarop het verslag betrekking heeft, aan Onze Minister en de inspecteur. Zij stellen de inspecteur gedurende één maand in de gelegenheid te adviseren over het ontwerp van het verslag.

5. Gedeputeerde staten zenden het door hen vastgestelde verslag toe aan provinciale staten, Onze Minister en de inspecteur.

6. In de rekening van de provincie over de dienstjaren waarin uitgaven zijn gedaan ten laste van bijdragen in de kosten, bedoeld in artikel 27a, eerste juncto tweede lid, wordt een overzicht opgenomen van de besteding van deze bijdragen. Na de vaststelling van de rekening door provinciale staten zenden gedeputeerde staten het betreffende gedeelte van de rekening met het daarop betrekking hebbende gedeelte van het verslag van de krachtens artikel 144 van de Provinciewet door provinciale staten aangewezen deskundige(n) aan Onze Minister.

Artikel 27f

1. Onverminderd artikel 58, kan Onze Minister een beschikking tot verlening van een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 27a, eerste juncto tweede lid, geheel of gedeeltelijk intrekken en op grond daarvan uitbetaalde voorlopige betalingen geheel of gedeeltelijk terugvorderen indien:

a. de provincie in ernstige mate nalatig is in de uitvoering van de taken waarvoor de bijdrage haar is verleend, of

b. gedeputeerde staten in gebreke blijven een verslag vast te stellen overeenkomstig het bij of krachtens artikel 27e bepaalde.

2. Alvorens tot intrekking en terugvordering over te gaan stelt Onze Minister gedeputeerde staten van zijn voornemen daartoe schriftelijk in kennis.

3. In afwijking van het eerste lid kan Onze Minister een beschikking tot gehele of gedeeltelijke verlening van de bijdrage niet intrekken en op grond daarvan verrichte betalingen geheel of gedeeltelijk terugvorderen, nadat een jaar is verstreken na de inkennisstelling van gedeputeerde staten.

Artikel 27g

1. Indien de in artikel 27a, eerste lid, bedoelde aanvraag wordt ingediend meer dan twee maanden na de inwerkingtreding van dit besluit, wordt de in het derde lid van dat artikel bedoelde bijdrage voor het jaar 1991 per gehele maand of gedeelte van een maand dat de aanvraag later wordt ingediend, verminderd met 8,5%.

2. Indien de in artikel 27a, eerste lid, bedoelde aanvraag wordt ingediend na 1 januari 1992 of na 1 januari van een daarop volgend kalenderjaar, wordt de bijdrage voor het betreffende kalenderjaar per

gehele maand of gedeelte van een maand dat de aanvraag later wordt ingediend, verminderd met 8,5%.

D

Artikel 29 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid wordt na onderdeel b – onder vervanging van de punt door een puntkomma – een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. het treffen van de personele voorzieningen die nodig zijn voor de uitvoering van gemeentelijke taken, volgend uit het NMP en het NMP-plus, voor zover daarover overeenstemming bestaat tussen Onze Minister en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

2. In het tweede lid wordt de zinsnede na «kalenderjaren» vervangen door: . Een aanvraag kan geen betrekking hebben op het kalenderjaar 1995 en de daarop volgende kalenderjaren.

3. Na het derde lid worden twee leden toegevoegd, luidende:

4. Een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in het eerste lid, onder c, voor het kalenderjaar 1991, heeft alleen betrekking op dat kalenderjaar.

5. Een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in het eerste lid, onder c, voor de periode na 1991, heeft betrekking op de kalenderjaren 1992 tot en met 1994, met dien verstande dat een aanvraag geen betrekking kan hebben op reeds verstreken kalenderjaren.

E

Artikel 30 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid wordt «onder a» vervangen door: onder a of c.

2. Na het tweede lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, kan uitsluitend worden ingediend door een gemeente die voor het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft, eveneens een aanvraag indient of heeft ingediend om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder a.

F

In artikel 31 wordt na het tweede lid een lid toegevoegd, luidende:

3. Een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, voor de periode na 1991 gaat in ieder geval vergezeld van:

a. een werkprogramma voor de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, en

b. het advies van de inspecteur over de ontwerpen van de aanvraag en van het werkprogramma, bedoeld onder a, indien deze daarover heeft geadviseerd.

G

Artikel 32 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid, wordt «onder a en b» vervangen door: onder a, b en c.

2. Na het tweede lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Bij de opstelling van het werkprogramma, bedoeld in artikel 31, derde lid, dient een model-indeling die is opgesteld door Onze Minister na overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, te worden gevolgd.

H

Artikel 33 wordt gewijzigd als volgt.

1. In het eerste lid wordt «onder a» vervangen door: onder a of c, alsmede een werkprogramma, bedoeld in artikel 31, derde lid. Voorts wordt in dat lid «wordt» vervangen door: worden.
2. In het tweede lid wordt «onder a» vervangen door: onder a of c, en van een werkprogramma, bedoeld in artikel 31, derde lid.
3. Aan de eerste volzin van het derde lid wordt «de aanvraag» vervangen door: een aanvraag en van een werkprogramma, bedoeld in artikel 31, derde lid.
4. In de tweede volzin van het derde lid wordt «het ontwerp» vervangen door: de in de vorige volzin bedoelde ontwerpen.
5. Na het derde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
 4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, voorzover deze betrekking heeft op het kalenderjaar 1991, worden vastgesteld door burgemeester en wethouders. Het bepaalde in het tweede en het derde lid is op deze aanvraag niet van toepassing.

I

Artikel 34 wordt gewijzigd als volgt.

1. Onder vernummering van de bestaande leden 3 en 4 tot 4 en 5 wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:
 3. Wanneer de gemeente in het kalenderjaar, voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het verslag wordt uitgebracht, een bijdrage heeft ontvangen in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, heeft het verslag mede betrekking op de uitvoering van de in dat artikel onderdeel bedoelde taken en op de daaraan bestede en te besteden middelen.
2. In het vierde lid (nieuw) wordt na «Burgemeester en wethouders» ingevoegd: zenden het ontwerp van het verslag voor 1 april van het jaar, volgend op het kalenderjaar waarop het verslag betrekking heeft, aan Onze Minister en de inspecteur. Zij.
3. Na het vijfde lid (nieuw) wordt een lid toegevoegd, luidende:
 6. Burgemeester en wethouders zenden het verslag na vaststelling door de gemeenteraad aan de inspecteur en aan Onze Minister.

J

Aan artikel 35 worden na het vierde lid twee leden toegevoegd, luidende:

5. De bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, wordt geweigerd indien:
 - a. uit de aanvraag niet blijkt dat de bijdrage zal worden besteed overeenkomstig artikel 29, eerste lid, onder c,
 - b. de gemeente niet in aanmerking komt voor een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder a, of
 - c. uit de aanvraag niet blijkt dat de gemeente uit haar aandeel in de gelden die op grond van het bestuursakkoord tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (Kamerstukken II, 1989/90, 21 631, nrs. 1-2) aan het Gemeentefonds zijn toebedeeld, ten minste een bedrag dat gelijk is aan de aangevraagde bijdrage beschikbaar zal stellen voor de opbouw van de gemeentelijke milieu-organisatie, of, voor zover dit bedrag in de kalenderjaren 1991 tot en met 1993 hieraan niet volledig kan worden besteed, voor de aanpak van bodemverontreiniging of grondkostenproblemen met het oog op gewenste verschuivingen in de mobiliteitspatronen ten gunste van het milieu.

6. De bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, voor zover betrekking hebbende op de kalenderjaren 1992 tot en met 1994 of op een gedeelte van deze periode, wordt bovendien geweigerd indien:

a. de aanvraag niet vergezeld gaat van de in artikel 31, derde lid, bedoelde stukken of niet is ingediend overeenkomstig de regels, bedoeld in artikel 32, eerste lid,

b. het in artikel 31, derde lid bedoelde werkprogramma niet is vastgesteld of voorbereid met inachtneming van artikel 33, of

c. Onze Minister van oordeel is dat het werkprogramma onvoldoende strekt tot de uitvoering van het NMP en het NMP-plus, voor zover deze op de weg van de gemeente ligt.

K

In artikel 36, eerste lid, aanhef, wordt «onder a» vervangen door: onder a of c.

L

Aan artikel 37 worden na het vierde lid vier leden toegevoegd, luidende:

5. De bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, bedraagt: het bedrag dat wordt berekend door het getal dat het aantal inwoners aangeeft in de gemeente op 1 januari van het kalenderjaar, voorafgaand aan het kalenderjaar waarop de bijdrage betrekking heeft, te vermenigvuldigen met:

a. f 0,93 voor het kalenderjaar 1991;

b. f 1,10 voor het kalenderjaar 1992;

c. f 1,70 voor het kalenderjaar 1993;

d. f 2,25 voor het kalenderjaar 1994.

6. Indien een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, voor het jaar 1991 wordt ingediend meer dan twee maanden na de inwerkingtreding van dat artikel, wordt het in het vijfde lid, onder a, bedoelde bedrag per gehele maand of gedeelte van een maand dat de aanvraag later wordt ingediend, verminderd met 8,5%.

7. Indien een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, voor de periode na 1991 wordt ingediend na 1 januari 1992 of na 1 januari van een daaropvolgend kalenderjaar, wordt het in het vijfde lid, onder b, c, onderscheidenlijk d bedoelde bedrag verminderd met 8,5% voor elke gehele maand of gedeelte van een maand dat de aanvraag later wordt ingediend. Onze Minister kan bepalen dat de in de vorige volzin genoemde datum van 1 januari 1992 wordt vervangen door een latere datum en dat in samenhang daarmee het percentage van 8,5%, voor zover dat betrekking heeft op het kalenderjaar 1992, wordt vervangen door een ander percentage.

8. Indien een aanvraag om een bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder c, voor de periode na 1991, vergezeld gaat van een werkprogramma als bedoeld in artikel 31, derde lid, dat is vastgesteld door de raden van alle gemeenten die behoren tot een samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 30, eerste lid, onder b of c, of tweede lid, onder b, wordt de betreffende bijdrage over deze jaren vermeerderd met 25%.

M

Artikel 46, vijfde lid, wordt vervangen door:

5. De bijdrage in de kosten, bedoeld in artikel 41, eerste lid, onder e,

wordt voorts geweigerd, voor zover een autosloperij niet heeft beschikt over een geldende Hinderwetvergunning, tenzij gedeputeerde staten aantonen dat vóór 1 juli 1983 ter plaatse gedurende een reeks van jaren een autosloperij was gevestigd die bedrijfsmatig autowrakken bewerkte en als zodanig door het bevoegd gezag is gedoogd.

N

In artikel 77, tweede lid, wordt «onder a» vervangen door: onder a of c.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 18 oktober 1991

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *zevende* november 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 7 augustus 1991, Stb. 438.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 december 1991, nr. 240.

NOTA VAN TOELICHTING

§ 1. Inleiding

Een belangrijk deel van de actiepunten in het Nationaal Milieubeleidsplan (Kamerstukken II 1988/89, 21 137, nrs. 1-2) – in het vervolg van deze nota van toelichting aangeduid als NMP – en het Nationaal Milieubeleidsplan-plus (Kamerstukken II 1989/90, 21 137, nrs. 20-21) – in het vervolg aangeduid als NMP-plus – wordt uitgevoerd of mede uitgevoerd door de provincies en de gemeenten. Dit vergt een intensivering van de werkzaamheden van die overheden, die, zoals uit het rapport «Capaciteitsconsequenties NMP voor gemeenten en provincies» van Berenschot uit februari 1990 is gebleken, niet meer is op te vangen binnen de bestaande milieu-apparaten. Voor uitbreiding van de milieu-apparaten in verband met de uitvoering van het NMP en het NMP-plus door provincies en gemeenten zijn daarom extra gelden nodig.

In het NMP is hiervoor een bedrag, oplopend tot f 65 miljoen in 1994, uitgetrokken (actie A 154). In het kader van het NMP-plus (actie A 223) zijn in aanvulling hierop extra bedragen beschikbaar gesteld. Een en ander is uitgewerkt in de bestuursakkoorden die het Rijk in 1990 heeft afgesloten met het Interprovinciaal Overleg (IPO) – opgericht bij gemeenschappelijke regeling die is goedgekeurd bij kb. van 10 mei 1986, nr. 8 – , Kamerstukken II 1990/91, 19 967, nrs. 19 e.v. en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Kamerstukken II 1989/90, 21 631, nrs. 1 e.v. Hierin ligt vast hoeveel de aanvullende middelen in het kader van het NMP-plus vanaf 1994 zullen bedragen.

De gelden die zijn gemoeid met de in dit besluit opgenomen bijdragen aan provincies en gemeenten in de kosten, verbonden aan het treffen van de personele voorzieningen die nodig zijn voor de uitvoering van provinciale onderscheidenlijk gemeentelijke taken, volgend uit het NMP en het NMP-plus worden voor het kalenderjaar deels bekostigd uit de opbrengst van de bestemmingsheffingen op brandstoffen (actiepunt A 154) en deels uit de algemene middelen (actiepunt A 223). De bekostiging uit de algemene middelen van actiepunt A 223 berust niet op een principiële keuze, maar is alleen het gevolg dat de opbrengst van de bestemmingsheffingen op brandstoffen voor 1991 in de rijksbegroting voor dat jaar op een bepaald maximum bedrag is geraamd. De financiering van actiepunt A 154 uit de opbrengst van bestemmingsheffingen vindt plaats op grond van artikel 61z, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1988, 133). Actiepunt A 154 is overigens één van de uitgaven waarvan in de memorie van antwoord inzake het wetsvoorstel Tarievenwet brandstofheffingen milieu 1991 (Kamerstukken II 1990/91, 21 846, nr. 7) is gezegd dat zij uit de opbrengst van de bestemmingsheffingen op brandstoffen worden bekostigd.

Het onderhavige besluit strekt ertoe dat de middelen die in verband met de actiepunten A 154 en A 223 aan de provincies worden toebedeeld en de middelen die op grond van het actiepunt A 154 aan de gemeenten worden toebedeeld, worden uitgekeerd via het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1990, 174). Het aanvullende deel voor de gemeenten zal worden gestort in het Gemeentefonds en via de criteria van dat fonds over de gemeenten worden verdeeld. Een en ander is in overeenstemming met de afspraken in de beide bestuursakkoorden.

De volgende tabel geeft een overzicht van de gelden voor de provincies en de gemeenten over de jaren en van de wijze van toedeling. Alle bedragen zijn in miljoenen guldens uitgedrukt.

Provincies	1991	1992	1993	1994
A. NMP				
Bijdragenbesluit	7,0	12,0	17,0	22,0
B. NMP + /bestuursakkoord				
bijdragenbesluit	6,3	7,8	9,3	10,8

Gemeenten	1991	1992	1993	1994
C. NMP				
Bijdragenbesluit	13,0	23,0	33,0	43,0
D. NMP + /bestuursakkoord				
Gemeentefonds	51,2	63,3	75,5	87,7

Voor de periode na 1994 is met het IPO overeengekomen dat het bij B genoemde bedrag per 1 januari 1995 zal worden overgeheveld naar het Provinciefonds. Met betrekking tot het bij A genoemde bedrag zal voor de genoemde datum worden onderzocht welk deel daarvan zonder onacceptabele negatieve herverdeeffecten eveneens kan worden ondergebracht in het Provinciefonds. Daarbij zullen de herverdeeffecten met betrekking tot de bijdragen A en B tezamen worden gezien.

De bij C genoemde bijdrage aan de gemeenten zal per 1 januari 1995 worden overgeheveld naar het Gemeentefonds.

De gelden die beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van het NMP en het NMP-plus moeten worden onderscheiden van de in het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne opgenomen bijdragen voor het bestaande beleid. Tot die bijdragen moeten worden gerekend:

- de bijdragen die in dit besluit reeds waren opgenomen bij de inwerkingtreding daarvan op 8 april 1990;
- de bijdragen die sedert 1 januari 1990 op grond van een ministeriële regeling (Stcrt. 1989, 252) – bekend als het Bijdragenbesluit uitvoering gemeentelijk milieubeleid (BUGM) aan de gemeenten zijn verleend in de kosten van de uitvoering van het gemeentelijk milieubeleid en die sedert 1 januari 1991 – het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit van 5 december 1990, houdende wijziging van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 601) – zijn geregeld in § 2.5 (Bijdragen in kosten van de uitvoering van gemeentelijk milieubeleid) van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne; de bij die gelegenheid in § 2.5 opgenomen regeling van vorenbedoelde bijdragen – welke regeling ten opzichte van de ministeriële regeling nauwelijks is gewijzigd – wordt in deze nota van toelichting aangeduid als de BUGM-regeling.

Tot uitgaven ten behoeve van bestaand beleid moet ook worden gerekend de recentelijke verhoging van de bedragen van de in de artikelen 64 en 65 van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bedoelde bijdragen aan de provincies bij het Besluit 7 augustus 1991, houdende wijziging van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (bijdragen in de kosten van vergunningverlening en handhaving door provincies)(Stb. 438). Die verhoging strekt er toe de vergunningverlening en de handhaving bij de provincies op een adequaat niveau te brengen.

De late inwerkingtreding van het besluit heeft voor de provincies en gemeenten geen nadelige financiële gevolgen gehad. Alle gedeputeerde staten hebben in de periode april tot en met juni 1991, vooruitlopend op de inwerkingtreding van dit besluit een aanvraag ingediend, op grond waarvan, vooruitlopend op dit besluit, op grond van artikel 61 van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne voor het kalenderjaar 1991 een bedrag is uitbetaald dat 80% bedraagt van het in het onderhavige besluit voor dat jaar genoemde bedrag. Na de inwerkingtreding daarvan zal dit bedrag worden verrekend met de in artikel 27a, eerste lid, bedoelde bijdrage. De gemeenten zijn bij circulaire van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer inzake de financiering van gemeentelijke milieutaken voortvloeiende uit het NMP en NMP-plus van 20 december 1990, kenmerk DGM/B/BB i.o. nr. MBB/20d90006, uitgenodigd, vooruitlopend op dit besluit, vóór 1 maart 1991 een aanvraag in te dienen voor het verlenen van een bijdrage voor het kalenderjaar 1991 in de kosten van taken volgend uit het NMP en NMP-plus. Bij de beschikking tot vaststelling van de hoogte van de bijdrage die op een naar aanleiding van die uitnodiging ingediende aanvraag is verleend zal de verrekening plaatsvinden op grond van dit besluit. In dit verband zij opgemerkt dat in de circulaires genoemde bedragen voor wat betreft de hoogte van de bijdragen voor het kalenderjaar 1991 in dit besluit niet zijn gewijzigd.

§ 2. Doel en reikwijdte van de bijdragen

De uitvoering van het NMP en NMP-plus is een zaak van alle overheden. Daarbij zijn een goede samenwerking en taakverdeling van groot belang. Vanuit dit besef zijn in februari 1990 tijdens een bijeenkomst van vertegenwoordigers van het Rijk, de provincies en de gemeenten enkele uitgangspunten opgesteld, die de basis vormen voor de onderhavige wijziging van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne :

- uitvoering van uit het NMP en het NMP-plus voortvloeiende taken heeft plaats op basis van programmering van activiteiten;
- toedeling van gelden geschiedt op basis van te leveren prestaties;
- periodiek wordt over de voortgang gerapporteerd.

In de paragrafen 4 en 5 wordt voor de provincies, respectievelijk de gemeenten, ingegaan op de uitwerking van deze drie uitgangspunten in het besluit.

In verband met het uitgangspunt dat de middelen voor de uitvoering van het NMP en het NMP-plus worden verdeeld op basis van te leveren prestaties en het feit dat de milieu-apparaten in een verschillende fase van opbouw verkeren, is integratie in het Provinciefonds en het Gemeentefonds op korte termijn slechts ten dele mogelijk. Er is daarom in overleg met het IPO en de VNG voor gekozen een deel van de middelen, te weten de in § 1 bij A, B en C genoemde bedragen, onder te brengen in een tijdelijke specifieke uitkering. Ook in het kader van de BUGM-regeling is in verband met de opbouw van de milieu-apparaten gekozen voor een tijdelijke specifieke uitkering.

Voorwaarde voor de toekenning van de in § 1 bij C genoemde bijdrage is dat de gemeente tenminste een even groot bedrag uit de bij D genoemde bijdrage besteedt aan de opbouw van haar milieu-organisatie.

Van zowel de provincies als de gemeenten wordt verwacht dat zij hun activiteiten in het kader van het NMP en het NMP-plus uitvoeren aan de hand van een concreet werkprogramma. De aanwezigheid van een programma is een voorwaarde voor de verlening van de rijksbijdrage. Deze bijdrage dient te worden aangewend voor het treffen van de personele voorzieningen die nodig zijn voor de uitvoering van het

werkprogramma. Daarmee verband houdende kosten, bijvoorbeeld voor de huisvesting en de opleiding van personeel, kunnen daar mede onder worden begrepen.

Met het IPO is overeengekomen dat de provincies geen individuele werkprogramma's zullen opstellen, maar gezamenlijke voortschrijdende meerjarenplannen. De aanvraag om een bijdrage door de provincies zal vergezeld gaan van een besluit van gedeputeerde staten tot uitvoering van deze meerjarenplannen.

De bijdragen aan de provincies zijn mede bestemd voor de uitvoering van taken die voortvloeien uit de Interimwet bodemsanering (Stb. 1982, 763) en de Wet bodembescherming (Stb. 1986, 374). Deze taken zullen in overleg met het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer worden opgenomen in de provinciale programma's.

In beide bestuursakkoorden is een regeling getroffen voor het geval dat het in de jaren tot en met 1993 niet mogelijk is de in § 1 bij B, respectievelijk D, genoemde bijdragen in hun geheel in te zetten voor personele voorzieningen. Het resterende deel zal dan worden bestemd voor uitgaven «in relatie met milieu en mobiliteit». Daarbij is gedacht aan projecten die tot doel hebben bij te dragen aan verschuivingen in het mobiliteitspatroon ten gunste van het milieu. In het bestuursakkoord met de VNG is nader aangegeven dat deze projecten kunnen liggen op het terrein van bodemverontreiniging en grondkosten. De achtergrond hiervan is het feit dat vestiging van bedrijven en voorzieningen in de nabijheid van knooppunten van openbaar vervoer dikwijls afstuit op de verontreiniging van oude bedrijfsterreinen of op investeringen die al zijn gedaan in andere, ongunstiger gelegen, lokaties.

Gelet op het tijdstip van beschikbaar komen van het gemeentelijke kaderplan van aanpak, kan van de gemeenten niet worden verwacht dat zij al in het begin van 1991 beschikken over een werkprogramma. Daarom wordt er in de regeling van uitgegaan dat gemeenten in 1991 nog niet behoeven te beschikken over een werkprogramma voor de uitvoering van de NMP-taken. De bijdrage over het jaar 1991 kan behalve aan personele voorzieningen ook worden besteed aan de voorbereiding van het gemeentelijke werkplan en het versneld op een adequaat uitvoeringsniveau brengen van de in artikel 29, eerste lid, onder a, van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne genoemde milieuwetten. Voor de jaren 1992 tot en met 1994 zal wel als voorwaarde gelden dat tevoren door de gemeenteraad een werkprogramma is vastgesteld waarin wordt uitgegaan van de uitvoering van taken, verband houdende met de realisering van het NMP en het NMP-plus.

§ 3. De opzet van de regeling

Zoals in § 1 werd opgemerkt, bevat het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne sinds 1 januari 1991 een paragraaf 2.5: Bijdragen in de kosten van de uitvoering van gemeentelijk milieubeleid. Er is voor gekozen om de extra bijdragen aan provincies en gemeenten in het kader van de uitvoering van het NMP en het NMP-plus in die paragraaf onder te brengen. De titel van de paragraaf wordt in dit besluit gewijzigd in: Bijdragen in de kosten van de uitvoering van provinciaal en gemeentelijk milieubeleid. De paragraaf wordt voorts verdeeld in twee subparagrafen voor het provinciale en het gemeentelijke milieubeleid.

Met betrekking tot onder andere de wijze van aanvragen van de bijdragen en de verslaglegging door gemeenten is om redenen van doelmatigheid zo veel mogelijk aansluiting gezocht met de

BUGM-regeling. Gelet op de eerder genoemde uitgangspunten ten aanzien van onder andere programmering en voortgangsrapportage ligt het voor de hand om ook de bijdragen aan de provincies hier op te nemen.

Hoofdstuk 3 van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bevat algemene voorschriften met betrekking tot de beslissing op aanvragen als bedoeld in hoofdstuk 2. Dat betekent dat de procedures met betrekking tot de nieuwe bijdragen in principe kunnen worden ontleend aan dat hoofdstuk. Ook de beroeps-mogelijkheden behoeven niet afzonderlijk te worden geregeld.

Voor het gemeentelijke deel is de regeling voor de bijdragen in verband met de uitvoering van het NMP en het NMP-plus zo veel mogelijk gekoppeld aan die voor de uitvoering van de bestaande taken (de BUGM-regeling). Dat betekent dat aan de huidige artikelen 28 tot en met 39a van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne waar nodig bepalingen zijn toegevoegd met betrekking tot de nieuwe bijdragen. Op deze wijze kan dubbel werk worden voorkomen en wordt de samenhang bevorderd. Er is bijvoorbeeld van uitgegaan dat er één verslag komt voor beide aspecten.

De opzet van de regeling voor de provincies is vergelijkbaar met die voor de gemeenten. In verband met de met het IPO en de VNG gemaakte afspraken en vanwege de verschillen in taken van provincies en gemeenten is de uitwerking op een aantal punten echter verschillend.

Voor de provincies wordt ervan uitgegaan dat na de inwerkingtreding van dit besluit de bijdrage voor de kalenderjaren 1991 tot en met 1994 in één keer wordt aangevraagd. De aanvraag wordt, zoals vermeld in § 2, vergezeld van een besluit van gedeputeerde staten tot uitvoering van de door het IPO vastgestelde voortschrijdende meerjarenplannen. In het slot van paragraaf 1 is reeds opgemerkt dat vooruitlopend op de inwerking-treding van dit besluit op verzoek van gedeputeerde staten voor het kalenderjaar 1991 80% is betaald van het bedrag waarop in dit besluit de bijdrage voor dat kalenderjaar is gesteld.

Zoals vermeld, geldt voor de gemeenten in 1991 nog niet als eis dat zij beschikken over een werkprogramma. De bijdrage over het jaar 1991 kan worden aangevraagd door burgemeester en wethouders. Uit de aanvraag moet blijken dat de bijdrage zal worden besteed aan activiteiten in het kader van het NMP en het NMP-plus, en dat wordt voldaan aan het in § 2 reeds genoemde vereiste met betrekking tot de bestemming van de middelen die beschikbaar komen via het Gemeentefonds. Een algemene voorwaarde voor gemeenten is voorts dat gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot het verkrijgen van een BUGM-bijdrage. Het is immers niet goed denkbaar dat het NMP en het NMP-plus kunnen worden uitgevoerd wanneer niet tevens de uitvoering van de bestaande milieuwetten op een adequaat peil is gebracht.

Voor een bijdrage over de jaren 1992 tot en met 1994 dienen gemeenten wel te beschikken over een werkprogramma. De bijdrage over deze jaren kan in één keer worden aangevraagd.

§ 4. De uitwerking voor de provincies

§ 4.1. Programmering

In mei 1990 verscheen het plan van aanpak «Samen kiezen en doen» van het IPO. Dit plan is de uitwerking van actiepoint A 155 van het NMP. Over de inhoud van het plan en de financiële consequenties ervan is vervolgens overlegd in een gezamenlijke werkgroep van het Rijk en het

IPO. Daarbij is ook rekening gehouden met het in § 1 genoemde rapport «Capaciteitsconsequenties NMP voor gemeenten en provincies» van Berenschot en het rapport «Onderzoek apparaatskosten bodembescherming en bodemsanering» van Twijnstra Gudde uit maart 1990. Ook met het inmiddels verschenen NMP-plus is in het overleg rekening gehouden.

De conclusies van dit overleg hebben de grondslag gevormd voor de verdeling van de middelen over de provincies. In § 4.2 wordt hier nader op ingegaan.

Op basis van het aldus bijgestelde plan van aanpak is door het IPO een meerjarenprogramma (het IPO-MJP) opgesteld voor de jaren 1991 tot en met 1994. Het IPO-MJP bestaat uit projectbeschrijvingen voor alle NMP- en NMP-plus-actiepunten, inclusief de daarmee samenhangende bodemtaken, waar provinciale betrokkenheid vereist is. Daarbij gaat het zowel om samenwerkingsprojecten in IPO-verband als om doorlopende taken die door elke provincie afzonderlijk worden uitgevoerd. De projectbeschrijvingen geven per provincie doel, product, tijdschema en benodigde inzet van middelen en mensen aan.

Het IPO-MJP is in juni 1991 verschenen. Het concept is tevoren voorgelegd aan het Directoraat-Generaal Milieubeheer dat in overleg met de regionale inspecteurs voor de milieuhygiëne het concept heeft gezien op consistentie met het rijksbeleid, op de relatie met de activiteiten van andere bij het milieubeleid betrokkenen en op de financiële aspecten.

Het IPO zal jaarlijks na overleg met het Directoraat-Generaal Milieubeheer een voortschrijdend meerjarenplan voor een periode van vier jaar vaststellen. In de meerjarenplannen wordt onder andere aangegeven welke provincies zullen optreden als uitvoerder van de projecten die van gezamenlijk belang zijn voor de provincies.

De aanvraag om bijdragen voor de jaren 1991 tot en met 1994 dient vergezeld te gaan van een verklaring van gedeputeerde staten dat zij de taken die voortvloeien uit de meerjarenplannen van het IPO zullen uitvoeren. De meerjarenplannen van het IPO moeten door gedeputeerde staten ter kennis worden gebracht aan provinciale staten.

§ 4.2. *Toedeling van middelen*

Aan beide bijdragen ligt als onder meer als uitgangspunt ten grondslag dat toedeling van middelen zal geschieden op basis van te leveren prestaties. Deze prestaties zijn voor alle provincies tezamen begroot in de in § 4.1 genoemde rapporten «Capaciteitsconsequenties NMP voor gemeenten en provincies» en «Onderzoek apparaatskosten bodembescherming en bodemsanering».

Overleg tussen de provincies en het Directoraat-Generaal Milieubeheer over deze begrotingen heeft geleid tot bijstelling van een aantal punten. Vervolgens is van rijkszijde een raming gemaakt van de te leveren prestaties per provincie. Bij het schatten van de kosten per provincie is rekening gehouden met het feit dat een deel van de financiering voor bodemtaken reeds gedekt wordt door een bijdrage in de apparaatskosten in het kader van de Interimwet bodemsanering (Stb. 1982, 763), de Wet bodembescherming (Stb. 1986, 374) en het Lozingenbesluit bodembescherming (Stb. 1990, 217).

Het uitgangspunt van toedeling van middelen op basis van te leveren prestaties betekent dat de verhouding tussen de bijdragen die de verschillende provincies ontvangen, bepaald wordt door het aandeel van elke provincie in de totale begroting van de kosten van de provinciale NMP-taken.

Over de gehanteerde berekeningsmethode bestaat overeenstemming met het IPO. Bij de artikelsgewijze toelichting wordt de uitwerking hiervan in de regeling besproken.

§ 4.3. *Voortgangsrapportage*

Een van de eerder genoemde uitgangspunten is, dat periodiek over de voortgang van de uitvoering van de activiteiten wordt gerapporteerd. Dit uitgangspunt geldt voor alle bij het milieubeleid betrokkenen. Voor de provincies houdt de regeling in dat gedeputeerde staten jaarlijks een verslag vaststellen van de uitvoering van het werkprogramma in het voorafgaande jaar. Het concept-verslag wordt voor 1 april toegezonden aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en aan de regionale inspecteur voor de milieuhygiëne. De toezending aan de minister heeft tot doel, het departement gegevens te verschaffen over de voortgang van de uitvoering van het NMP en het NMP-plus door de provincies. Deze gegevens zijn nodig voor de opstelling van de jaarlijkse voortgangsrapportage aan het parlement. De inspecteur dient in de gelegenheid te worden gesteld gedeputeerde staten van advies te dienen over het verslag.

Het door het IPO ingestelde projectbureau NMP zal op een nog nader overeen te komen wijze bij de verslaglegging worden betrokken.

Het financiële gedeelte van het voortgangsverslag behoeft slechts de hoofdlijnen te bevatten. Een gedetailleerder verslag wordt gedaan in het kader van de vaststelling van de provinciale rekening. In die rekening wordt volgens artikel 27e, zesde lid, een afzonderlijk overzicht opgenomen van de besteding van de bijdragen die beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van het NMP en het NMP-plus. Een afzonderlijke accountantscontrole is niet nodig. Goedkeuring van de rekening als geheel omvat tevens die van het genoemde overzicht. In gevallen waarin de bijdrage niet of niet geheel is besteed conform de bijdragenregeling, kan toepassing worden gegeven aan de mogelijkheden tot intrekking en terugvordering die in de regeling worden genoemd.

§ 5. **De uitwerking voor de gemeenten**

§ 5.1. *Intergemeentelijke samenwerking*

Bij de uitvoering van milieutaken door gemeenten is intergemeentelijke samenwerking noodzakelijk. Onderzoek heeft uitgewezen dat gemeenten slechts door bundeling van krachten in staat zijn om op adequate wijze uitvoering te geven aan de verantwoordelijkheden die ze dragen voor de uitvoering van het milieubeleid. Het rijksbeleid is dan ook sinds een aantal jaren gericht op de totstandkoming en versterking van intergemeentelijke samenwerking op milieugebied.

Financiële ondersteuning voor onderzoek naar de mogelijkheden van intergemeentelijke samenwerking op dit gebied is daartoe een belangrijk instrument. Dergelijk onderzoek is in bijna alle samenwerkingsgebieden verricht. Sommige samenwerkingsverbanden zijn bijgestaan met financiële middelen voor het aanstellen van milieuconsulenten.

Het aldus in gang gezette stimuleringsbeleid werd nog eens onderstreept en aangescherpt door de inwerkingtreding van de eerder genoemde ministeriële regeling BUGM. Voor gemeenten beneden 70 000 inwoners die voor een bijdrage op grond van dit besluit in aanmerking wilden komen, werd intergemeentelijke samenwerking verplicht gesteld. Uit de grote hoeveelheid ingediende aanvragen is gebleken dat bij de uitvoering van milieutaken thans in bijna alle samen-

werkingsgebieden op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Stb. 1984, 667) wordt samengewerkt.

In de onderhavige regeling wordt voor toekenning van de extra gelden die beschikbaar komen voor de uitvoering van het NMP en het NMP-plus, de beleidslijn, gericht op de stimulering van intergemeentelijke samenwerking, doorgetrokken. Een extra argument daarvoor is de groeiende aandacht voor de noodzaak van een doeltreffende handhaving. Voor het welslagen daarvan is een goede afstemming met provincie, rijksoverheid, Openbaar Ministerie en politie een belangrijke randvoorwaarde. Dat het schaalniveau van individuele gemeenten daartoe te klein is, wordt door alle betrokkenen onderschreven.

De ervaring met de BUGM-regeling heeft geleerd dat er in gebieden waar intensief wordt samengewerkt, veelal behoefte bestaat aan een verdere erkenning van de rol van het intergemeentelijke samenwerkingsverband. Het wordt dan bij voorbeeld als minder logisch gezien dat de verslagen door de individuele gemeenten zouden worden opgesteld, terwijl nagenoeg alle werkzaamheden worden uitgevoerd in intergemeentelijk verband.

Het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne verzet zich niet tegen een besluit van gemeenten die samenwerken in het kader van de Wet gemeenschappelijke regelingen, om de uit deze regeling voortvloeiende rechten en plichten over te dragen aan het samenwerkingsverband. In dat geval kunnen het werkprogramma, de aanvraag om een bijdrage en het jaarlijkse verslag worden vastgesteld door het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband, terwijl de bijdragen die anders aan de afzonderlijke gemeenten zouden toekomen, worden uitgekeerd aan het samenwerkingsverband.

Teneinde blijvende samenwerking tussen gemeenten te stimuleren, bevat de regeling, evenals dat in de BUGM-regeling het geval is, een financiële stimulans. Wanneer de aanvraag vergezeld gaat van een werkprogramma dat is vastgesteld door de raden van alle gemeenten die behoren tot het betreffende samenwerkingsverband, wordt de bijdrage met 25% verhoogd. Omdat voor het jaar 1991 nog geen werkprogramma is vereist, geldt de verhoging niet voor dat jaar.

§ 5.2. Programmering

In opdracht van de VNG is een kaderplan van aanpak opgesteld voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit het NMP en het NMP-plus, inclusief de daarbij behorende taken op het gebied van bodemsanering en bodembescherming. In dit plan is per NMP-, respectievelijk NMP-plus-actiepunten waaruit taken voortvloeien voor de gemeenten, aangegeven welke taken dat zijn, of het daarbij gaat om nieuwe taken dan wel een intensivering van bestaande taken, welke extra personele inzet daarmee is gemoeid en wat een en ander in organisatorisch opzicht voor gemeenten betekent.

Van de gemeenten wordt verwacht dat zij op basis van dat kaderplan een werkprogramma opstellen voor de jaren 1992 tot en met 1994. In het verlengde van het kaderplan is door het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in overleg met de VNG een formulier opgesteld dat bij de aanvraag om een bijdrage dient te worden gebruikt. Het ingevulde formulier is het werkprogramma voor de jaren 1992 tot en met 1994. Op het formulier dient te worden aangegeven in welk jaar de in het kaderplan genoemde activiteiten gereed, dan wel volledig ingevoerd zullen zijn. Voorts moet worden aangegeven wat

de consequenties in menskracht en financiën van de uitvoering van de NMP- en NMP-plus-taken zijn.

Het werkprogramma wordt voorbereid door burgemeester en wethouders en vastgesteld door de gemeenteraad. De inspecteur voor de milieuhygiëne dient vooraf in de gelegenheid te worden gesteld advies uit te brengen over het concept-werkprogramma.

In het verslag dat de gemeente jaarlijks uitbrengt over de uitvoering van het werkprogramma en de besteding van de beschikbaar gestelde gelden, dient te worden aangegeven welke bijstellingen van het werkprogramma nodig zijn met het oog op de nieuwe ontwikkelingen en inzichten.

§ 5.3. *Toedeling van middelen*

In de BUGM-regeling is de toedeling van financiële middelen gekoppeld aan door gemeenten te leveren prestaties. De uitvoering van de wetten en de verordening waarop deze regeling betrekking heeft, dient uiterlijk op 1 januari 1995 op een adequaat niveau te zijn gebracht.

De lijn van prestatiefinanciering wordt met deze regeling verder doorgetrokken. Alleen gemeenten die al een bijdrage ontvangen op basis van de BUGM-regeling, kunnen in aanmerking komen voor de extra financiële middelen die beschikbaar komen voor de uitvoering van het NMP en het NMP-plus (artikel 30, derde lid).

Die gelden worden echter alleen aan de gemeenten beschikbaar gesteld, indien zij bij de aanvraag een werkprogramma voegen waarin de uitvoering van de NMP en NMP-plus-actiepunten, zoals aangegeven in het kaderplan van aanpak, is vastgelegd (artikel 31, derde lid). Bovendien is de voorwaarde gesteld dat de aanvragende gemeente vanuit de gelden die ingevolge het bestuursakkoord met de VNG via het Gemeentefonds worden toebedeeld (in § 1 genoemd bij D), tenminste een gelijk bedrag uittrekt voor de opbouw van haar milieu-organisatie. Het voldoen aan deze voorwaarde moet uit de aanvraag blijken. Mocht dit niet het geval zijn dan wordt op grond van artikel 35, derde lid, onder c, de bijdrage geweigerd.

Voor de verdeling van de gelden is, evenals in de BUGM-regeling, gekozen voor een bedrag per inwoner. Een nadere verfijning op basis van projectplannen zou noodzaken tot een intensieve analyse en vergelijking van alle gemeentelijke werkprogramma's. Dat zou in de praktijk zeer moeilijk uitvoerbaar zijn. Wel kan, zoals reeds werd vermeld in § 5.1, een toeslag van 25% worden verkregen wanneer de werkprogramma's in regionaal verband worden opgesteld.

§ 5.4. *Voortgangsrapportage*

Op grond van de BUGM-regeling dient de gemeenteraad jaarlijks een verslag vast te stellen over de uitgevoerde werkzaamheden in het kader van deze regeling. Het verslag wordt voorbereid door burgemeester en wethouders. Met ingang van het verslag over het jaar 1991 moet ook worden ingegaan op de besteding van de gelden die op basis van deze regeling beschikbaar zijn gesteld, en van de milieugelden die via het Gemeentefonds beschikbaar komen.

Het verslag geeft informatie over de feitelijke milieusituatie, de inspanningen van de gemeente, de getroffen personele voorzieningen alsmede de bereikte en te bereiken resultaten op het gebied van de uitvoering van de gemeentelijke milieutaken. De functie van het verslag is het evalueren van de activiteiten in het afgelopen jaar, en het geven van een vooruitblik op die in het komend jaar. Het evaluerend karakter van het verslag kan

ertoe leiden dat het werkprogramma moet worden bijgesteld, bijvoorbeeld onder invloed van gewijzigde inzichten. In het financiële gedeelte van het verslag gaat het om de beleidsmatig relevante aspecten: de wijze van besteding van de rijksbijdrage en het resultaat daarvan.

Evenals de provincies dienen de gemeenten het concept-verslag voor 1 april toe te zenden aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (in verband met de opstelling van een voortgangsrapportage over de uitvoering van het NMP en het NMP-plus) en aan de regionaal inspecteur voor de milieuhygiëne (in verband met diens adviesrol).

§ 6. Flankerend beleid

Onder de noemer flankerend beleid worden activiteiten ontplooid die er mede toe moeten leiden dat het provinciaal en gemeentelijk milieubeleid op niveau wordt gebracht. Het is gericht op het scheppen van de omstandigheden die het de provincies en gemeenten mogelijk maken om hun taken naar behoren uit te voeren. Het flankerend beleid zou, veel meer dan de regeling zelf, richtinggevend moeten zijn voor de inhoud van het provinciale en het gemeentelijke milieubeleid.

Deze werkzaamheden worden voor zover zij zijn gericht op het gemeentelijk, respectievelijk provinciaal milieubeleid, gezamenlijk uitgevoerd door de VNG, respectievelijk het IPO, en het Directoraat-Generaal Milieubeheer. Het flankerend beleid richt zich op:

- a. het tot stand brengen van een samenhangend pakket aan opleidingen ten behoeve van her- en bijscholing van provincie- en gemeenteamttenaren;
- b. het tot stand brengen van handreikingen voor de handhaving van milieumaatregelen door ambtenaren van provincies en gemeenten;
- c. het oprichten van een IPO-projectbureau dat coördinerend en ondersteunend optreedt met betrekking tot de uitvoering van het NMP en het NMP-plus door de provincies;
- d. het opstellen van het in § 5.2. genoemde gemeentelijke kaderplan van aanpak en het informeren van de gemeenten daarover;
- e. het in overleg met de VNG bevorderen van de totstandkoming van een intergemeentelijke uitvoeringsorganisatie;
- f. het tot stand brengen van een «vaksectie milieu», waarin verschillende organisaties van gemeenteamttenaren samenwerken op het gebied van het milieubeleid;
- g. het uitwisselen van menskracht en ervaring via platforms, deskundigenpools en dergelijke;
- h. en andere elementen die bepalend zijn voor de inhoud van het provinciale en het gemeentelijke milieubeleid (in acht te nemen prioriteiten, planning en programmering van taken en te bereiken werkresultaten).

Voor de financiering van dit beleid is naar schatting jaarlijks f 1 miljoen nodig. Zowel van het voor provincies beschikbare bedrag (in § 1 vermeld bij A en B) als van de uitkering aan de gemeenten (vermeld bij C) wordt jaarlijks f 0,5 miljoen gereserveerd voor flankerend beleid.

§ 7. Dereguleringstoets

In § 2 is al gemotiveerd waarom er in het NMP, het NMP-plus en de bestuursakkoorden met het IPO en de VNG voor is gekozen om een deel van de extra middelen beschikbaar te stellen via een tijdelijke specifieke uitkering.

Deze uitkering kan, voor wat de gemeenten betreft, worden beschouwd als een uitbreiding van de BUGM-regeling. Het verslag over

de besteding van de extra middelen moet bijvoorbeeld worden verwerkt in het verslag dat wordt opgesteld met betrekking tot de BUGM-gelden. Voor de jaren 1992 tot en met 1994 is één aanvraag nodig, die wordt vastgesteld door de gemeenteraad en vergezeld gaat van een door de raad vastgesteld werkprogramma voor de uitvoering van de gemeentelijke taken die verband houden met de realisering van het NMP en het NMP-plus. Gezien de in § 2 genoemde uitgangspunten, is het werken aan de hand van een zo concreet mogelijk werkprogramma noodzakelijk. De betrokkenheid van de gemeenteraad wordt verlangd omdat een breed politiek draagvlak voor de versterking van het milieubeleid noodzakelijk wordt geacht. Deze opzet komt overeen met de keuze die in het kader van de BUGM-regeling werd gemaakt. Hierdoor ontstaan er vrijwel geen extra bestuurlijke lasten.

Voor de provincies moet een nieuwe (sub)paragraaf worden opgenomen in het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, omdat bepalingen met betrekking tot programmering van activiteiten, toedeling op basis van te leveren prestaties en voortgangsrapportage daarin, voor wat de provincies betreft, tot dusverre ontbraken. Door de gezamenlijke opstelling van het IPO-meerjarenplan en de hieruit voortvloeiende jaarprogramma's blijven de planningslasten van de afzonderlijke provincies tot een minimum beperkt.

Zowel voor de provincies als voor de gemeenten geldt dat de bijdragen per 1 januari 1995 zullen worden overgeheveld naar het Provincie-, respectievelijk Gemeentefonds. Er kan van worden uitgegaan dat de noodzakelijke versterking van de milieu-apparaten dan is voltooid. Voor de provincies is, zoals in § 1 werd vermeld, een voorbehoud gemaakt voor de overheveling van een gedeelte van de middelen in verband met mogelijke herverdeeleffecten.

§ 8. Adviezen van het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Raad voor de gemeentefinanciën en de Centrale raad voor de milieuhygiëne

Het concept-besluit is met de daarbij behorende concept-nota van toelichting voorgelegd aan het IPO, de VNG, de Raad voor de gemeentefinanciën (Rgf) en de Centrale raad voor de milieuhygiëne (CRMH).

De CRMH deelde mee met het voorstel in te stemmen. Het IPO, de VNG en de Rgf reageerden eveneens positief, maar plaatsten bij enkele onderdelen een kanttekening. In deze paragraaf worden deze reacties samengevat en van commentaar voorzien.

De reactie van het IPO

Het IPO stemde in met het ontwerp-besluit en de daarbij behorende toelichting. Daarbij maakte het IPO de volgende opmerkingen.

De uitkering voor Flevoland

Bij de verdeling van de bijdragen over de provincies is rekening gehouden met de voor Flevoland ongunstige uitkomst van de bundeling van de milieuapparaatsgelden via het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wabm en van de verdeling van de extra middelen die beschikbaar zijn gekomen voor vergunningverlening en handhaving. In verband hiermee is van de NMP-gelden f 400 000 (basis: 1994) gereserveerd voor Flevoland. Het IPO is van mening dat dit gedeelte niet mag worden betrokken bij een eventuele herverdeling van NMP-gelden na 1994.

Naar aanleiding hiervan kan worden verwezen naar de in § 1 genoemde afspraken met het IPO over de overheveling naar het

Provinciefonds per 1 januari 1995. Bij het onderzoek naar de vraag welk deel van de bijdrage van f 22 miljoen zonder onacceptabele negatieve herverdeleffecten kan worden ondergebracht in het Provinciefonds, zal rekening worden gehouden met de nu tot stand gekomen verdeling, waarbij aan Flevoland een extra bedrag is toebedeeld.

De overdracht van bodemsaneringstaken naar de grote steden

In het concept van de regeling was voor de gehele periode uitgegaan van een korting op de bijdragen aan de provincies Utrecht en Noord- en Zuid-Holland in verband met de toekomstige overdracht van bodemsaneringstaken aan de vier grootste steden. Het IPO heeft bezwaar tegen een dergelijke korting voor zover deze vooruitloopt op de totstandkoming van de wettelijke regeling tot overdracht van deze taken.

Naar aanleiding van dit bezwaar is het derde lid van artikel 27a gewijzigd in die zin dat geen aftrek is gepleegd in verband met overheveling van provinciale taken. Aan artikel 27a is een vierde lid toegevoegd waarin aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer wordt opgedragen de bedragen vast te stellen die met ingang van de datum van de wetwijziging worden overgedragen aan de grote steden. Hierbij is ervan uitgegaan dat van provinciale zijde aanvaardbare bilaterale regelingen met de betrokken gemeenten worden getroffen in verband met de taken die vooruitlopend op de formele inwerkingtreding van de wet door deze gemeenten worden uitgevoerd.

De relatie tussen NMP(-plus)-taken en bodemtaken

Het IPO vindt dat uit de stukken duidelijker moet blijken dat de nieuwe geldstroom van f 32,8 miljoen bestemd is voor de uitvoering van uit het NMP(-plus) voortvloeiende taken en van bodemtaken, zoals die door het ministerie van VROM en het IPO zijn geïnventariseerd en voor zover daarover overeenstemming bestaat. Ook de verantwoording van de uitvoering van taken zal op dit totale pakket gebaseerd moeten zijn.

In de stukken is waar nodig een verduidelijking aangebracht in de door het IPO gewenste zin.

De verdeling van de bijdragen over de provincies

Het IPO zegt zich te realiseren dat een eventuele koerswijziging ten aanzien van het bodembeschermingsbeleid kan resulteren in een enigszins andere verdeling over de provincies van de NMP-gelden. Afhankelijk van de besluitvorming over het bodembeleid, zal het IPO daarover nog overleg voeren met het ministerie van VROM.

Naar aanleiding hiervan kan worden opgemerkt dat wanneer nieuwe gegevens alsnog zouden leiden tot een andere onderlinge verdeling, nagegaan moet worden op welke wijze daaraan tegemoet kan worden gekomen.

De reactie van de VNG

De VNG merkte op dat in de regeling terecht aansluiting wordt gezocht bij de systematiek en uitgangspunten van het Bijdragenbesluit uitvoering gemeentelijk milieubeleid. De ervaringen met de BUGM-regeling zijn over het algemeen positief te noemen. De uitwerking van de regeling is naar de mening van de VNG in overeenstemming met de in het bestuursakkoord gemaakte afspraken.

De VNG plaatste de volgende kanttekeningen.

De vorm van het gemeentelijke werkprogramma

Een speciaal nieuw gemeentelijk plan of programma ter uitvoering van het NMP(-plus) is volgens de VNG niet aan te bevelen. Dit zou slechts averechts werken. Integratie in bestaand beleid en bestaande stukken is

veel efficiënter. In de optiek van de VNG bestaat een aanvraag om een bijdrage uit een nog vast te stellen aanvraagformulier, waarin gemeenten aangeven hoe zij de in het kaderplan van aanpak aangegeven beleidsintensivering zullen gaan uitvoeren en zullen verwerken in bestaande of op te stellen programma's en plannen. Waar in de regeling gesproken wordt over werkprogramma's, dient dit te worden gewijzigd in: aanvragen.

Naar aanleiding hiervan kan worden opgemerkt dat de term «werkprogramma» ontleend is aan het bestuursakkoord met de VNG, waarin over het kaderplan van aanpak wordt gezegd: «Dit plan van aanpak zal de leidraad zijn voor de door gemeenten op te stellen werkprogramma's gericht op de uitvoering van de milieutaken.»

In overleg met de VNG is inmiddels een aanvraagformulier opgesteld dat bij de aanvraag moet worden gebruikt. Het ingevulde formulier is het werkprogramma. Aan de wens van de VNG is dus tegemoetgekomen.

Het verslag over de uitvoering

De VNG vindt de termijn van 1 april alleen haalbaar als het een *concept*-verslag over de bereikte resultaten betreft. De financiële verantwoording moet plaatsvinden in het kader van de reguliere begrotings- en rekeningscyclus (single audit). De zinsnede in artikel 34, lid 3, over de bestede middelen zou daarom moeten worden weggelaten.

De regeling gaat er inderdaad van uit dat voor 1 april een *concept*-verslag wordt ingezonden. Evenals in de BUGM-regeling wordt van de gemeenten niet gevraagd een accountantsverslag over de besteding van de bijdrage in te zenden. Wel is in de BUGM-regeling al opgenomen dat in het kader van het jaarlijkse verslag wordt aangegeven hoe de toegekende middelen zijn besteed. Gegevens daarover vormen zinvolle beleidsinformatie. Bij de uitbreiding van de regeling is hierbij aangesloten. Er is dus geen reden voor een tekstwijziging zoals de VNG bepleit.

Bevordering van de intergemeentelijke samenwerking

Het feit dat alleen gemeenten die aan de voorwaarden van de BUGM-regeling voldoen, voor de NMP(-plus)-gelden in aanmerking komen, is volgens de VNG een efficiënt middel om de intergemeentelijke samenwerking te stimuleren. Ook de VNG acht versterking van deze samenwerking wenselijk; in de voorgestelde regeling gebeurt dat in de visie van de VNG door het verstrekken van een bonus van 25% aan gemeenten die de aanvraag in het kader van een samenwerkingsverband hebben voorbereid. Een verdere centrale invulling van de inhoud en de omvang van de samenwerking is volgens de VNG niet mogelijk of wenselijk. De suggestie moet worden weggenomen dat het resultaat van de samenwerking moet bestaan uit een gezamenlijk werkplan.

Met de VNG is inmiddels overeenstemming bereikt over de bepaling dat de bonus wordt verstrekt wanneer de aanvraag vergezeld gaat van een werkprogramma dat is vastgesteld door de raden van alle gemeenten die behoren tot het betreffende samenwerkingsverband. Voor de bepaling van het begrip samenwerkingsverband wordt aangesloten bij artikel 30, dat de voorwaarden regelt voor gebruikmaking van de BUGM- en de NMP-regeling.

Flankerend beleid

De VNG zegt dat het kaderplan van aanpak als essentieel onderdeel van het flankerende beleid moet worden opgenomen. Het overige flankerende beleid zal, met inachtneming van het advies van het bureau Berenschot daarover, nog nader vorm worden gegeven. Over de omvang van de benodigde middelen is nog weinig te zeggen.

Naar aanleiding hiervan is het kaderplan van aanpak alsnog opgenomen in § 6 (Flankerend beleid). Over de uitwerking van het flanke-

rende beleid wordt door het ministerie van VROM overlegd met de VNG. Zoals in de genoemde paragraaf wordt vermeld, is voor het flankerend beleid dat op de gemeenten betrekking heeft, f 0,5 miljoen per jaar gereserveerd. Een deel zal worden bestemd voor professionele ondersteuning van de nieuwe organisatie van milieu-ambtenaren, een deel voor verbetering van het opleidingsaanbod, en een deel voor voorlichtingsactiviteiten.

Aanvraag- en verslagformulier

In het aanvraag- en het verslagformulier moeten naar de mening van de VNG nog de nodige zaken worden geconcretiseerd. Deze stukken moeten eenvoudig en niet-bureaucratisch van opzet zijn; in de regeling moet worden vastgelegd dat ze *in* overleg met de VNG worden vastgesteld.

Er wordt uiteraard in overleg met de VNG naar gestreefd de stukken zo eenvoudig en tegelijk zo informatief mogelijk te doen zijn. Bij de formulering van de regeling is geheel aangesloten bij de BUGM-regeling, waarin de uiteindelijke formele verantwoordelijkheid voor dergelijke modellen bij de minister wordt gelegd.

Besteding van de Gemeentefondsmiddelen

De VNG meent dat de woorden «ten minste» in artikel 35, vijfde lid, onder c, van de regeling zouden moeten worden geschrapt.

Er moet op worden gewezen dat de betekenis van deze zinsnede door het schrappen van deze woorden niet zou veranderen. De voorgestelde regeling is, zoals de VNG elders in haar brief aangeeft, in overeenstemming met de afspraken die zijn gemaakt in het kader van het bestuursakkoord

Het advies van de Raad voor de gemeentefinanciën

De Rgf deelde mee de ter beschikbaar komende middelen zeker nodig te achten voor de uitvoering van de extra taken van de gemeenten in het kader van het NMP en het NMP-plus. De raad stemde ermee in dat een deel van de middelen, oplopend tot f 94 miljoen in 1994, wordt verdeeld via een tijdelijke specifieke uitkering. Daarbij sloot de Rgf zich aan bij de overwegingen dat de middelen moeten worden verdeeld op basis van te leveren prestaties en dat de gemeentelijke milieu-apparaten zich nog in een opbouwfase bevinden. De Rgf stemde voorts in met het voorstel de NMP-gelden te verdelen via een bedrag per inwoner.

Met betrekking tot de volgende onderdelen bracht de raad bezwaren naar voren.

Knellende regelgeving

De Rgf vindt dat, evenals dat bij de bestaande BUGM-regeling het geval is, teveel wordt uitgegaan van een input-benadering. Een voorbeeld is de voorwaarde dat gemeenten op basis van een draagvlak van tenminste 70 000 inwoners het milieu-apparaat uitbreiden. De Rgf vindt dat ook geaccepteerd zou kunnen worden dat gemeenten op individuele basis deskundigheid van derden (bureaus) inhuren. Het geringe aanbod van milieudeskundigen op de arbeidsmarkt is daarbij een punt van overweging. De raad vindt het voorts schadelijk voor de continuïteit van de uitvoering wanneer op basis van jaarverslagen tussentijds geld wordt teruggevorderd.

Naar aanleiding hiervan moet worden benadrukt dat uitgangspunt van de regeling is dat er een structurele versterking van de provinciale en gemeentelijke milieu-apparaten tot stand moet komen. Voor wat de gemeenten betreft, is daarbij een redelijk draagvlak nodig. Inhuren van

deskundigheid elders biedt onvoldoende garantie voor een structurele versterking. Wanneer het door het ontbreken van aanbod op de arbeidsmarkt niet mogelijk zou blijken om deze versterking direct tot stand te brengen, is er overigens geen bezwaar tegen om tijdelijk elders capaciteit en deskundigheid in te huren. In het kader van het flankerend beleid wordt veel aandacht geschonken aan de opleiding van milieu-ambtenaren.

De mogelijkheid van tussentijdse terugvordering is nodig om in gevallen waarin de bijdragen duidelijk in strijd met de bedoelingen van de regeling worden gebruikt, te kunnen ingrijpen. Voor het overige zullen zo veel mogelijk de inspanningen over de gehele periode van vier jaar in aanmerking worden genomen.

Koppeling aan BUGM; intergemeentelijke samenwerking

De Rgf heeft bezwaar tegen de eis dat een gemeente om in aanmerking te komen voor de NMP-gelden, ook een BUGM-uitkering moet hebben aangevraagd en verkregen. Een gemeente zou volgens de raad ook zonder een dergelijke uitkering een adequaat niveau van uitvoering van de bestaande milieutaken kunnen hebben bereikt. De ervaring dat in vrijwel alle regio's wordt samengewerkt voor de uitvoering van milieutaken, illustreert dat de genoemde koppeling niet nodig is.

Naar aanleiding hiervan kan worden opgemerkt dat met deze regeling uitdrukkelijk wordt geogd voort te bouwen op de BUGM-regeling. Het loslaten van de koppeling aan de BUGM-regeling bergt het gevaar in zich dat de uitvoering van de bestaande milieutaken uit het zicht verdwijnt. Het is overigens ook voor gemeenten die zelf al een adequaat niveau van uitvoering van de milieuwetten hebben bereikt, mogelijk om een BUGM-bijdrage aan te vragen.

Verantwoording over de besteding van de gelden

De Rgf geeft de voorkeur aan verantwoording over de besteding van de gelden in het kader van de begrotings- en rekeningscyclus (single audit). In de memorie van toelichting zou, net als dat met betrekking tot de provincies is gebeurd, moeten worden neergelegd dat gemeenten in het concept-verslag, dat voor 1 april gereed moet zijn, slechts de hoofdlijnen van de besteding van de middelen behoeven te vermelden. Tegen verslaglegging over de besteding van de milieugelden die via het Gemeentefonds worden uitgekeerd, heeft de Rgf geen bezwaar, voorzover het gaat om de versterking van de milieu-organisatie. De raad gaat ervan uit dat geen verslag behoeft te worden gedaan over de eventuele gedeeltelijke besteding van de middelen die via het Gemeentefonds worden uitgekeerd voor bodem- en grondkostenproblematiek in relatie met milieu en mobiliteit (zie artikel 35, vijfde lid, onder c). Verslaglegging daarover zou ook problemen kunnen opleveren wanneer gemeenten hun rechten en plichten die uit deze regeling voortvloeien, overdragen aan een samenwerkingsverband.

Zoals met betrekking tot de reactie van de VNG al werd vermeld, is er in aansluiting op de BUGM-regeling voor gekozen om van de gemeenten niet te vragen een accountantsverslag over de besteding van de bijdrage in te zenden. Informatie over de besteding van de gelden moet worden opgenomen in het jaarlijkse verslag. Daarbij gaat het om de beleidsmatig relevante aspecten: waaraan is de rijksbijdrage besteed en wat is daarvan het resultaat. Informatie daarover moet in de eerste maanden van het nieuwe jaar beschikbaar zijn. Naar aanleiding van het advies van de Rgf is dit in § 5.4 van deze nota alsnog verduidelijkt. De regeling vereist inderdaad geen verslaglegging over de besteding van Gemeentefondsgelden aan de in het slot van artikel 35, vijfde lid, onder c, genoemde doeleinden. Dat neemt niet weg dat het voor de duidelijkheid

wel gewenst kan zijn dat in het verslag de betreffende projecten kort worden aangeduid.

§ 9. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A

Aan artikel 1 van het bestaande Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne worden definities toegevoegd van de begrippen NMP en NMP-plus, die in deze regeling veelvuldig worden gebruikt. Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om het artikel door een indeling in onderdelen beter leesbaar te maken.

B

In § 3 van deze toelichting is uiteengezet dat ervoor is gekozen om de bestaande paragraaf 2.5, die betrekking heeft op gemeentelijk milieubeleid, te vernummeren tot 2.5.2, en een nieuwe (sub)paragraaf 2.5.1. over bijdragen in de kosten van het provinciale milieubeleid in te voegen.

C

Artikel 27a

Personele voorzieningen in de zin van het eerste lid zijn in de eerste plaats de directe kosten en de overheadkosten, inclusief huisvesting en andere materiële kosten, die samenhangen met het in dienst nemen van personeel. Ook opleidingskosten zijn daaronder begrepen. Hoewel in het kader van het NMP(-plus) en de bestuursakkoorden in de eerste plaats is gedacht aan het structureel versterken van de eigen milieu-apparaten, kunnen ook uitbestedingen, waarmee intensivering van het milieubeleid mogelijk wordt gemaakt, als personele voorzieningen worden beschouwd.

De zinsnede «voor zover daarover overeenstemming bestaat tussen Onze Minister en de provincies» in het eerste lid, duidt op het overleg over het IPO-plan van aanpak, dat onder andere tot doel had overeenstemming te bereiken over de vraag wat in het kader van het NMP en het NMP-plus de provinciale taken zijn.

Het tweede lid vloeit voort uit de in § 2 genoemde clausule uit het bestuursakkoord met het IPO over de aanwending van een deel van de bijdragen voor projecten «in relatie met milieu en mobiliteit». De in § 1 bij B genoemde bijdragen vormen in de jaren 1991, 1992 en 1993 respectievelijk 47, 39 en 35% van de totale bijdragen aan de provincies.

Uit § 1 blijkt dat voor de provincies beschikbaar is:

voor het jaar 1991 f 13,3 miljoen;
voor het jaar 1992 f 19,8 miljoen;
voor het jaar 1993 f 26,3 miljoen;
voor het jaar 1994 f 32,8 miljoen.

Deze bedragen moeten worden verminderd met het bedrag van f 0,5 miljoen per jaar dat, zoals wordt vermeld in § 6, wordt gereserveerd ten behoeve van flankerend beleid.

De verdeling van de resterende bedragen over de provincies op basis van de in § 4.2. genoemde begroting van de provinciale taken levert het in artikel 27a, derde lid, genoemde resultaat op. De som van de daar genoemde bedragen is voor de jaren 1991 tot en met 1994 achtereenvolgens f 12,8 miljoen, f 19,3 miljoen, f 25,8 miljoen en f 32,3 miljoen.

In het vierde lid wordt een voorziening getroffen in verband met de voorgenomen overdracht van provinciale taken op het gebied van de bodemsanering aan de grootste gemeenten. Volgens artikel I, onder T, van het wetsvoorstel tot uitbreiding van de Wet bodembescherming met een regeling inzake de sanering van de bodem (Kamerstukken II 1989/90, 21 556, nrs 1-2) zullen de gemeenten Amsterdam, 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht voor de toepassing van de wet worden gelijkgesteld met provincies. In verband daarmee dient een deel van de vergoeding die volgens de gehanteerde verdeelsleutel ten goede zou komen aan de provincies Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland, toe te komen aan de betrokken gemeenten. De bijdragen voor apparaatskosten voor bodemsanering zullen per 1 januari 1992 worden overgeheveld naar het Provinciefonds. Korting op de over te hevelen bedragen zou leiden tot een verstoring van de verdeling tussen de provincies onderling. Op basis van de thans bekende gegevens gaat het voor de provincie Utrecht om f 51 625 per jaar, voor de provincie Noord-Holland om f 418 344 en voor de provincie Zuid-Holland om f 456 914. Gekozen is voor vaststelling van de over te hevelen bedragen door de minister omdat de datum van inwerkingtreding van de wijzigingswet nog niet vaststaat, terwijl ook niet kan worden uitgesloten dat het wetsvoorstel op onderdelen wordt gewijzigd.

Artikel 27b

De bijdrage over de jaren 1991 tot en met 1994 wordt in één keer aangevraagd. Op het besluit van gedeputeerde staten tot uitvoering van de door het IPO vastgestelde en vast te stellen voortschrijdende meerjarplannen wordt ingegaan in § 4.1. Aangenomen mag worden dat gedeputeerde staten de daarvoor in aanmerking komende commissies uit provinciale staten over dit besluit zullen raadplegen.

Artikel 27c

Omdat de meerjaarplannen van het IPO op landelijk niveau worden besproken en vastgesteld, is niet gekozen voor advisering door de regionale inspecteurs, maar voor overleg met de minister. De financiering van projecten als bedoeld in artikel 27a, tweede lid, komt pas aan de orde wanneer het niet mogelijk blijkt de bijdrage in de eerste drie jaar geheel te besteden aan het eigenlijke doel: het verder opbouwen van het provinciale milieu-apparaat. Deze projecten zullen als regel geen interprovinciaal karakter hebben. Hier is raadpleging van de inspecteur daarom wel voorgeschreven.

Artikel 27e

In § 4.3. is toegelicht dat de toezending van het concept-verslag aan de minister voor 1 april nodig is voor de opstelling van het voortgangsverslag over de uitvoering van het milieubeleid, en in het bijzonder het NMP en het NMP-plus, door de verschillende overheden.

De in het zesde lid genoemde regeling is een uitwerking van het principe van de «single audit». De provincie behoeft niet voor de besteding van elke afzonderlijke bijdrage een accountantsverslag te leveren, maar kan volstaan met het verslag over de jaarrekening, waarin de besteding van die bijdragen is zichtbaar gemaakt.

Artikel 27f

De bijdragen zullen worden toegekend door middel van voorlopige toekenningen. Na ontvangst van de verslagen kunnen zij worden omgezet in een definitieve toekenning. Als sluitstuk van de regeling zijn de in dit artikel neergelegde bepalingen noodzakelijk.

D

Voor een toelichting op de term «personele voorzieningen» kan worden verwezen naar de toelichting op artikel 27a.

De zinsnede «voor zover daarover overeenstemming bestaat tussen Onze Minister en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten» in het eerste lid, duidt op het overleg met de VNG over het kaderplan van aanpak. Dit overleg heeft onder andere tot doel overeenstemming te bereiken over de vraag wat in het kader van het NMP en het NMP-plus de gemeentelijke taken zijn.

In § 3 is toegelicht dat onderscheid wordt gemaakt tussen de bijdrage over het jaar 1991 en de bijdrage over de jaren 1992 tot en met 1994. De bijdrage over de laatstgenoemde periode kan in één keer worden aangevraagd.

E

In § 3 is toegelicht dat een voorwaarde voor het verkrijgen van de extra bijdrage is, dat eveneens gebruik wordt gemaakt van de BUGM-regeling. Dit betekent onder andere dat een voorwaarde voor de extra bijdrage is dat voldaan wordt aan de eisen met betrekking tot samenwerking en inwonertallen, die ook gelden voor de BUGM-bijdragen.

I

De toezending van het concept-verslag voor 1 april wordt toegelicht in § 5.4.

J

In de toegevoegde artikelleden wordt onderscheid gemaakt tussen de bijdrage over het jaar 1991 en die over de jaren 1992 tot en met 1994. Het vijfde lid heeft op beide betrekking; het zesde lid alleen op de weigeringsgronden voor de jaren vanaf 1992. Voor die periode moet een door de gemeenteraad vastgesteld werkprogramma beschikbaar zijn.

Wanneer de inspecteur advies heeft uitgebracht over het concept-werkprogramma, zal de minister zich kunnen beperken tot de vraag of bij de vaststelling van het programma voldoende acht is geslagen op het advies.

L

Bij de bepaling van de in het vijfde lid van artikel 37 genoemde bedragen is uitgegaan van beschikbare bedragen van achtereenvolgens f 12,5 miljoen, f 22,5 miljoen, f 32,5 miljoen en f 42,5 miljoen in de jaren 1991 tot en met 1994. Zoals in § 6 is vermeld, is van de in § 1 bij C genoemde bedragen jaarlijks f 0,5 miljoen gereserveerd voor flankerend beleid.

Gelet op de eerste reacties is er van uitgegaan dat vrijwel alle gemeenten van de regeling en van de mogelijkheid tot het verkrijgen van de toeslag van 25% gebruik zullen maken.

Wanneer zou blijken dat het feitelijk verloop anders is dan verwacht, kan de eventueel vrijkomende ruimte worden benut door extra middelen beschikbaar te stellen voor projecten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder b (de «projectenpot»).

Bij de bepaling van het aantal inwoners per gemeente zal worden uitgegaan van het door het CBS vastgestelde inwonertal per 1 januari van het jaar, voorafgaand aan het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

Het achtste lid bevat een extra stimulans voor gemeenten om te komen tot een intensieve intergemeentelijke samenwerking. Zoals eerder

werd toegelicht, is intergemeentelijke samenwerking noodzakelijk voor een effectief gemeentelijk milieubeleid. Om in aanmerking te komen voor een toeslag van 25%, is vereist dat de aanvraag vergezeld gaat van een werkprogramma dat is vastgesteld door de raden van alle gemeenten die behoren tot het betreffende samenwerkingsverband. Dat kan een samenwerkingsverband zijn waaraan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen de bevoegdheden die uit deze regeling voortvloeien, zijn overgedragen, maar het is ook mogelijk dat die bevoegdheden bij de afzonderlijke gemeenten blijven. De voorbereiding in gemeenschappelijk verband zal moeten blijken uit inhoudelijke afstemming tussen de werkprogramma's van de aan de regeling deelnemende gemeenten.

Bij de voorbereiding van het kaderplan van aanpak is er van uitgegaan dat de aanvraag voor de jaren 1992 en de daarop volgende kalenderjaren vóór 1 januari 1992 moet zijn ingediend. De gemeenten zijn hiervan reeds in december 1990 op de hoogte gesteld. Het is echter niet uitgesloten dat in de praktijk blijkt dat een groot aantal gemeenten niet in staat zijn om hun aanvraag, inclusief een regionaal werkprogramma, voor die datum gereed te hebben. In het zevende lid van artikel 37 is daarom de mogelijkheid opgenomen dat de minister alsnog een latere datum bepaalt waarop de aanvraag uiterlijk moet zijn ingediend om in aanmerking te komen voor de gehele bijdrage over het jaar 1992. Wanneer van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, zullen de gemeenten daarvan tijdig op de hoogte worden gesteld. Een besluit tot het verschuiven van de genoemde datum is van algemene aard; individuele gemeenten kunnen niet verzoeken om voor hen een andere datum te hanteren. Wanneer een andere datum wordt gekozen, zal het kortingspercentage voor gemeenten die een aanvraag indienen na de nieuw gestelde termijn, aan de nieuwe situatie worden aangepast.

M

Op verzoek van het IPO is de overgangsregeling in artikel 46, vijfde lid, technisch aangepast.

Aanleiding daartoe is dat in tegenstelling tot wat bij de totstandkoming van het Bijdragenbesluit openbare lichamen Wet algemene bepalingen milieuhygiëne werd aangenomen het eerst vastgestelde plan inzake de verwijdering van autowrakken geen voldoende uitkomst biedt omtrent het vóór 1 juli 1983 gevestigd zijn van door het bevoegd gezag gedoogde autosloperijen die bedrijfsmatig autowrakken verwerkten. Met die formulering werd overigens hetzelfde beoogd als hetgeen in de Bijdrageregeling autowrakkenbeleid 1987 (Stcrt. 1987, 169) in paragraaf 4.6.2, onder het kopje criterium voor toekenning werd opgemerkt. Aldaar werd gesteld dat alleen die bedrijven voor de bijdrage in aanmerking komen die reeds beschikken over een geldende Hinderwetvergunning c.q. die reeds vóór 1 juli 1983 zonder geldende Hinderwetvergunning bedrijfsmatig autowrakken verwerkten en door het bevoegde gezag zijn gedoogd.

In het nieuwe vijfde lid is bovenbedoelde tekst als uitgangspunt genomen voor de formulering van de in dat lid opgenomen weigeringsgrond. Aangezien de bijdrage aan de provincies wordt verleend berust de noodzaak om een en ander aan te tonen formeel bij gedeputeerde staten. Dit neemt niet weg dat feitelijk dat aantonen geschiedt door de exploitant van de autosloperij, zulks ter beoordeling van gedeputeerde staten.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders